

Η Αγία Ζώνη προστατεύει το Αιγαίο στις δύσκολες στιγμές του

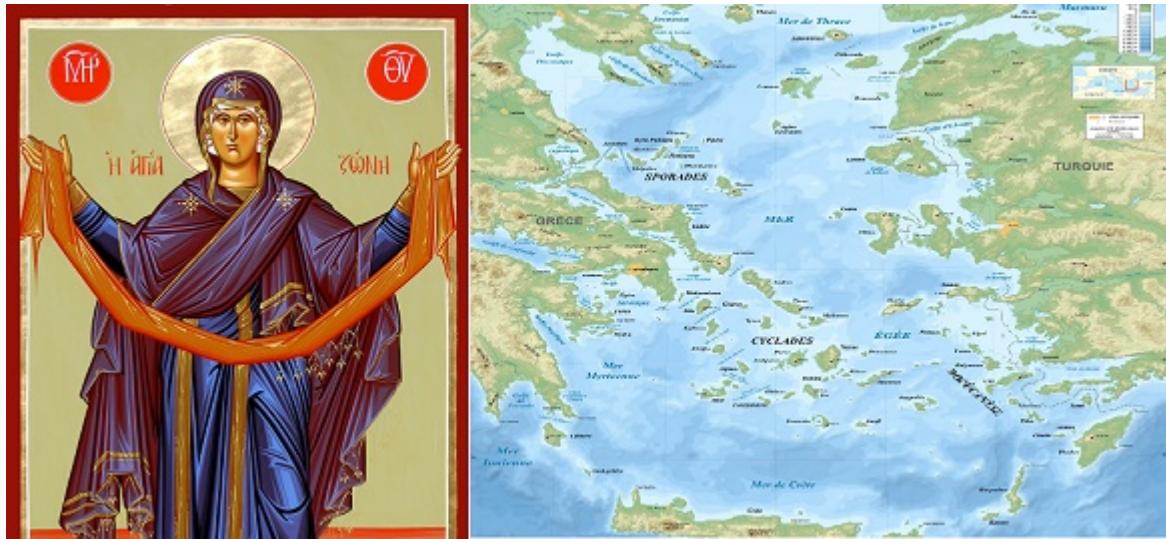
/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/1hOUBJJ>]

Γ'

Εν τω μεταξὺ τα πολεμικὰ γεγονότα της Επαναστάσεως είχαν απλωθεί και στις Κυκλαδες, όπου εδημιούργησαν κατάσταση αναρχίας, έξαψη πνευμάτων και εμφάνιση φατριών. Οι μεν υπεστήριζαν τον αγώνα, οι δε, κυρίως οι Καθολικοί, αντιδρούσαν. Η κήρυξη της Επαναστάσεως στη Σαντορίνη, στις 5 Μαΐου 1821, έδωσε στον Σανταντώνιο την ευκαιρία να κρίνει, ότι είχε συμφέρον να παραμείνει εκεῖ, αφ' ενός επειδή διέθετε τον κατάλληλο χώρο να κρύψει, με περισσή φροντίδα, τα κειμήλια που ιεροκρυφίως είχε μεταφέρει από την Κρήτη - ώστε λησμονημένα από τόπο και χρόνο να σταθεί αδύνατο να επανέλθουν στα χέρια των Ορθοδόξων - και αφ' ετέρου, επειδή, ως ιατρός θα ασκούσε το ιατρικό επάγγελμα, σε μια περίοδο που σ' ολόκληρη την επαρχία Σαντορίνης, με πληθυσμὸ 17.000 χριστιανοὺς η επιστημονική ιατρική περίθαλψη ἦταν ανύπαρκτη (Μιχ. Χουλιαράκη, Γεωγραφική, διοικητική και πληθυσμιακή εξέλιξη της Ελλάδος (1821-1971), τόμ. Α΄ (Μέρος Α΄), Αθήναι 1977, σελ. 27, 32).

Μόλις μετά το 1833 παρουσιάζονται επ' αυτῆς οι πρώτοι επιστήμονες ιατροί, ο Γεώργιος Πίντος, χειρουργός, και ο Ιωσήφ Δεκιγάλας, διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Σιέννας (Ιταλία) (Βασ. Σφυρόερα, Ιωσήφ Δεκιγάλας, Αθήναι 1960, σελ. 5. Ματθαίου Ε. Μηνδρινού, Οι ιατροί της Θήρας, εφημ. «Κυκλαδικὸν Φῶς», φύλ. 383-384/1986 σελ. 3. Πρβλ. και έγγραφο Δήμου Καλλίστης αριθ. 532/10 Νοεμβρίου 1836. Σημειώνεται, ακόμη, ότι λίγα χρόνια αργότερα ο υιός του Ιωάννης Σανταντώνιος ελειτούργησε το πρώτο φαρμακείο στα Φηρά. Πρβλ. έγγραφο Επαρχείου Θήρας (23 Φεβρουαρίου 1843), όπου υπογράφει για ποσὸν 600 δρχ. ως αντιμισθία του, ένεκα χορηγήσεως «φαρμάκων προς τους ενδεείς» (Φάκελ. Λεπροκομείου).

Το γεγονός ότι ο Σανταντώνιος περιέθαλψε και επροστάτευσε τους ενδεείς της νήσου σε μια, όντως, κρίσιμη περίοδο, ήταν γνωστὸ όχι μόνο στο ευρύτερο κοινὸ του τόπου, αλλά και στην τότε προσωρινὴ Διοίκηση της Ελλάδος, στο Ναύπλιο, η οποία διά του υπουργού των Εσωτερικών Γρηγορίου Δικαίου (Παπαφλέσσα), του απέστειλε εγγραφο το έτος 1824, με το οποίο τον επαινούσε διά «τα φιλελληνικὰ φρονήματα και τα φιλάνθρωπα ἔργα του» (Ι. Δελένδα, Οι Καθολικοὶ της Σαντορίνης, Αθήναι 1949, σελ. 221).

Με το τελευταίο δεδομένο δηλ. την προσφορὰ ιατρικών υπηρεσιών προς τους κατοίκους της Σαντορίνης, ο Σανταντώνιος εθεωρείτο υπεράνω κάθε υποψίας, «τιμώμενος και αγαπώμενος παρὰ πάντων μέχρι το 1829, όταν παρουσιάσθηκε το ζήτημα των ιερών κειμηλίων», όπως αναφέρει το «Θηραϊκό» έγγραφο. Καθώς, όμως, πέρασαν τα πρώτα χρόνια απὸ την κήρυξη της Επαναστάσεως και υποχωρούσε η κοινωνικὴ αναταραχή, άρχισε να μεταδίδεται ο πρώτος ψίθυρος γύρω από το θέμα των κειμηλίων, προερχόμενος απὸ ακριτομύθιες της συζύγου του Στεφανίας, ανάμεσα στις καθολικὲς οικογένειες των Φηρών. Έγινε, δηλαδή, ό,τι συνέβη στην Αίνο με την σύζυγο του ιερέα, η οποία κρυφά από το σύζυγό της,

έκοψε ένα τεμάχιο πριν την παραδώσουν στον προηγούμενο Διονύσιο, η οποία κατόπιν θείας επεμβάσεως αναγκάστηκε να μετανοήσει και με επιστολή της το 1839, να το αναφέρει στη Μονή και να παρακαλέσει να στείλουν εκπροσώπους για να παραλάβουν το τεμάχιο.

Για το περιστατικό της Σαντορίνης γνώση των πληροφοριών έλαβε και η Μονή Βατοπαιδίου, η οποία σε συνδυασμό με τα συμβάντα στο λιμάνι του Ηρακλείου, απέστειλε γράμματα στον Σανταντώνιο ζητούσα να της επιστρέψει τα ιερά κειμήλια (*Τα Γράμματα αυτὰ δεν ἔχουν ανευρεθεί ακόμη*).

Παραλλήλως, παρεκάλεσε τον Οικουμενικό Πατριάρχη Αγαθάγγελο (1826-1830), να παρέμβη επὶ του θέματος, καθὼς και τον Θηραίο Ρώσο πρόξενο Βασίλειο Σ. Μαρκεζίνη (*Πρβλ. Ματθ. Ε. Μηνδρινοῦ, Θηραϊκὰ Ανάλεκτα, ἐκδοση Ἰδρύματος Μπελλώ-νια, Αθήνα 1995, σελ. 52*). Τότε ενημερώθηκε η Μονή από τον Επίσκοπο του νησιού, Ζαχαρία, η οποία έστειλε τον προηγούμενο Διονύσιο, το 1831 στη Σαντορίνη. Ο πρόξενος ζήτησε για την απόδοση της Αγίας Ζώνης 15.000 γρόσια, και ο λαός με συγκινητική προθυμία συγκέντρωσε το ποσό. Έτσι εξαγοράσθηκε η Αγία Ζώνη και γύρισε στη Μονή Βατοπαιδίου

Σημειώνομε επίσης το γεγονός ότι, το 1864 η Αγία Ζώνη μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη, εξαιτίας της χολέρας που μάστιζε τους κατοίκους της. Μόλις πλησίασε το καράβι στο λιμάνι, η χολέρα έπαυσε και κανένας από τους ασθενείς δεν πέθανε. Αυτό το παράδοξο θάύμα κίνησε την περιέργεια του σουλτάνου, που ζήτησε την Τιμία Ζώνη στα ανάκτορα για να την ασπασθεί. Κατά το διάστημα της παραμονής της Αγίας Ζώνης στην Κωνσταντινούπολη, ένας Έλληνας κάτοικος του Γαλατά ζήτησε να μεταφερθεί στο σπίτι του, γιατί ο γιός του ασθενούσε βαριά. Όταν όμως έφθασε η Αγία Ζώνη, εκείνος είχε ήδη πεθάνει. Οι πατέρες όμως δεν απελπίσθηκαν. Αντίθετα ζήτησαν να δουν τον νεκρό. Μόλις τοποθέτησαν την Τιμία Ζώνη επάνω του, ο νεκρός αναστήθηκε.

Επίσης, το 1908, ενέσκηψε στην Κρήτη μια αρρώστια, που απειλούσε τις βελανιδιές, και, ως γνωστόν, τα βελανίδια ήταν ένα από τα σημαντικά εισοδήματα των αγροτών. Τότε οι κρητικοί βρισκόμενοι σε απόγνωση προσέτρεχαν με πίστη στη θεία βοήθεια. Ένα δε γνωστό μέσον ήταν να καταφεύγουν σε ολονύκτιες ακολουθίες, δεήσεις και λιτανείες στους αγρούς και τους κήπους, ανάλογα με την περίπτωση, με θαυματουργές εικόνες, όπως της Παναγίας της Κεράς, της Μεσοπαντήτησας κ.ά., και η μόνη τους ελπίδα απόμεινε στην πίστη. Έτσι εξαιτίας της αρρώστειας που χτύπησε τις βελανιδιές στο νησί, παρακάλεσαν τους πατέρες του Αγίου Όρους να φέρουν την Αγία Ζώνη της Παναγίας για να διώξει το κακό. Έτσι και έγινε. Στο ιστορικό αυτό γεγονός αναφέρεται και ο Καζαντζάκης,

το οποίο σχολιάζει με τον δικό του τρόπο.

[Συνεχίζεται]